



Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 9. marts 2021

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om en ældrelov, der skal sikre ældre medborgere en række lovfæstede og uomtvistelige rettigheder, indføre minimumsnormeringer på ældreområdet og styrke Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med landets plejehjem m.v.

[af Karina Adsbøl (DF) m.fl.]

1. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF, RV, EL, KF, NB, LA og Susanne Zimmer (UFG)) indstiller forslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (DF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betænkningssagens afgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

2. Politiske bemærkninger

Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti og Radikale Venstre

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis og Radikale Venstres medlemmer af udvalget finder, at de forhold, som bl.a. blev afdækket med de skjulte tv-optagelser på plejehjem i Aarhus Kommune og Randers Kommune, vidner om nogle grundlæggende problemer i ældreplejen, som der er behov for at tage fat på.

S, SF og RV finder, at problemerne i ældreplejen er komplekse og opbygget igennem en længere årrække. S, SF og RV er enige om, at problemerne ikke kun skyldes én ting, og at ansvaret for løsningerne ligger forskellige steder. Derfor er lovgivning på området heller ikke løsningen på alle problemerne.

S, SF og RV bemærker, at regeringen sammen med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet med finanslovsaftalen for 2021 har prioriteret 425 mio. kr. i 2021, 450 mio. kr. årligt i 2022 og 2023 og 500

mio. kr. årligt fra 2024 og frem til højere faglighed og flere ansatte i ældreplejen. Midlerne skal give mulighed for at sikre mere tid til pleje, omsorg og nærvær i mødet med den enkelte borger. Målsætningen er bl.a., at kommunerne ansætter flere personer i ældreplejen og samtidig arbejder for, at flere ufaglærte får mulighed for at tage en social- og sundhedsfaglig uddannelse.

S, SF og RV bemærker endvidere, at aftalepartierne bag finanslovsaftalen for 2021 også har prioriteret 22 mio. kr. i 2022 og 2023 til videreførelse af videnscenter for værdig ældrepleje i Sundhedsstyrelsen.

S, SF og RV bemærker samtidig, at aftalepartierne bag den politiske aftale om udmøntning af reserven til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet 2021-2024 har prioriteret at styrke tilsynet med ældreplejen, dels ved at videreføre og styrke ældretilsynet under Styrelsen for Patientsikkerhed, dels ved at indføre obligatoriske opfølgings- og læringsforløb for plejeenheder, som har fået påbud af ældretilsynet. Derudover har sundhedsministeren inviteret til en bredere drøftelse af det samlede tilsyn med ældreplejen.

S, SF og RV er opmærksom på det arbejde med at sætte en ny retning for ældreplejen, som sundhedsministeren i samarbejde med FOA, Ældre Sagen og KL har igangsat.

S, SF og RV bemærker endvidere, at de økonomiske udgifter, som må formodes at være forbundet med beslutningsforslaget, ikke vurderes at stå på mål med de forventede effekter, som indførelse af en egentlig ældrelov vil kunne give, da mange af ældreplejens udfordringer ikke vurderes at kunne løses via lovgivning.

S, SF og RV kan på baggrund af ovenstående ikke støtte forslaget.

Venstre

Venstres medlemmer af udvalget lægger vægt på, at alle ældre tilbydes en værdig og omsorgsfuld pleje. Det har været en prioritet under den tidligere VLAK-regering i samarbejde med Dansk Folkeparti at styrke og løfte ældreområdet med bl.a. klippekortsordninger, plejehjemskøkkener og markante finanslovsprioriteringer.

TV 2's hjerteskerende dokumentar i sommeren 2020 om bl.a. Else Marie Larsen fra Aarhus har vist os, at hverdagen på nogle plejehjem kan være både trist og blottet for medmenneskelighed. Dokumentaren udstillede en tingsliggørelse af Else Marie Larsen. Det er helt uacceptabelt, at ældre behandles på den måde. Venstre ønsker, at værdigheden, omsorgen og empatien finder vej tilbage til alle dele af ældreplejen.

Forslaget fra Dansk Folkeparti rummer flere gode elementer, og V deler intentionerne bag forslaget. V støtter bl.a., at tilsynene på plejehjemmene styrkes, og er tilfreds med, at et bredt flertal har besluttet at videreføre det risiko-baserede tilsyn.

V kan ikke støtte forslaget om minimumsnormeringer på alle plejehjem. V ønsker først og fremmest et opgør med den forråede kultur, som hersker på nogle plejehjem. Det kræver stærk ledelse og ikke nødvendigvis flere »varme hænder«. TV 2's dokumentar dokumenterede bl.a., at det ikke var manglen på personale, som udfordrede – snarere klar og tydelig ledelse.

V ønsker bl.a., at der oprettes bestyrelser på alle kommunale plejehjem, hvor både ledelse, personale og pårørende har en plads. Det er helt afgørende, at både personale og pårørende får bedre vilkår for en åben og tillidsfuld dialog. Vi har de seneste måneder hørt alt for mange historier om på-

rørende, som har kontaktet personale, ledelse og i nogle tilfælde også kommunalbestyrelsen med kritik af forholdene på et plejehjem, uden at forholdene er ændret. Med lokale bestyrelser åbnes der for indflydelse på valg af leder og ledelsesstil og dermed langt større indflydelse på hverdagen på de enkelte plejehjem.

Regeringen har i efteråret 2020 inviteret til et såkaldt ældretopmøde. V er uforstående over for, at regeringen endnu ikke har indkaldt Folketingets partier til realitetsdrøftelser omkring fremtidens ældrepleje. Særlig set i lyset af, at TV 2's dokumentar i høj grad afdækkede, at der er brug for aktiv handling.

3. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 20. oktober 2020 og var til 1. behandling den 13. januar 2021. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Sundhedsudvalget.

Oversigt over beslutningsforslagets sagsforløb og dokumenter

Beslutningsforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under beslutningsforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 2 bilag på beslutningsforslaget.

Annette Lind (S) Birgitte Vind (S) Tanja Larsson (S) Camilla Fabricius (S) nfm. Daniel Toft Jakobsen (S) Kasper Roug (S)

Julie Skovsby (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Stinus Lindgreen (RV) Lotte Rod (RV)

Kirsten Normann Andersen (SF) Trine Torp (SF) Peder Hvelplund (EL) Pernille Skipper (EL) Susanne Zimmer (UFG)

Jane Heitmann (V) fmd. Ellen Trane Nørby (V) Hans Andersen (V) Martin Geertsen (V) Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Sophie Løhde (V) Liselott Blixt (DF) Karina Adsbøl (DF) Mette Hjerminde Dencker (DF) Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Per Larsen (KF) Lars Boje Mathiesen (NB) Henrik Dahl (LA)

Alternativet, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	49	Liberal Alliance (LA)	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	40	Alternativet (ALT)	1
Dansk Folkeparti (DF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Siumut (SIU)	1
Radikale Venstre (RV)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	12	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	8
Nye Borgerlige (NB)	4		